

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 91.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e21810/facsimile.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

gjerne sine Bemærkninger ved det, og hvorvidt man maatte finde Anledning til at fremsætte sine enkelte Afstemninger paa Grund af det Udsat, andre Afstemninger til, saa at disse ikke skulde være afhængigt af Gensidigheden, men at ogsaa andre Medlemmer derom kunde have deres Mening. Det har dog hidtil været vedtaget, om det ikke skulde være hensigtsmæssigt i Overensstemmelse, at de endelige Forslag ere blivne henlagt i Referatet, i Almindelighed trykte, for at Forsamlingen kunde have Leilighed til at gjøre sig bekendt med dem. Derom beredes efter Udsatets § 15 Comiteen, som følge af forholdet mellem de forskellige Afstemninger, finder Anledning til at forfatte et nyt Forslag, og det ikke blot for at undgaae Modsigelser, men ogsaa Jacobseventer, og dette Forslag ikke bliver Forsamlingen betimelig bekendt, saa at den kan faae Leilighed til at sætte sig ind i det, saa forekommer det mig, at den let kan blive overrasket, og at den ikke vil være istand til at afgive nogen megen Mening om Forslaget. Jeg mener ogsaa, at det ikke burde nægtes Forsamlingen at forhandle og afhjæmme vort Forslag, da Hørmødet jo altid, naar den fandt, at der ikke var nogen Grund herfor eller at Sagen blev trængt i Rangdrag, maatte kunne anvende sin Myndighed til at fremsætte Tilbudene. Da der kan opstaa forskjellige forskellige Spørgsmaal paa dette Standpunkt, tror jeg, som sagt, at det ikke bør nægtes endog et enkelt Øjeblik at fremsomme med Forslag, hvorover de Forhandling og Afstemning maatte kunne finde Sted.

Svar: Jeg indrømmer villig, at de betydningsfulde Underforsøgelser, som vi i Aar har haft og som idag ere bleven fortsatte, kunne være meget betændende, men jeg tillægger, at jeg ikke indseer Nødvendigheden af disse Underforsøgelser ved den foreliggende Udsat, og jeg tillægger endvidere, at de paa mig have gjort et vist nedslående Indtryk. Jeg har, ved at gennemgaae Udsatet og ved at sammenholde det med de Bemærkninger, som jeg i Aar og idag har hørt utvilsomt, trodsigt fulgt Forhandlingerne, og jeg tillægger, at jeg virkelig ikke i disse Bemærkninger har fundet noget som væsentligt, at jeg kan indse Nødvendigheden af, derfor at faae Udsatet forandret. Om man skal opstaa de saaledes Berøring, eller om man skal følge det hidtil havde System, det er i mine Tanker det væsentlige, hvorom der spørges, og jeg tror ikke, at det saare menneskelig Vagts i alle Dele, i alle disse Muligheder og Gæstgæstet af afslutte nærliggende Overvejelser, og jeg tror, som en æret Taler (Krieger) meget vigtig sagde, at man meget gjerne kan overlade til Folkets Sjælesomhed og Taal at jone de Gæstgæstet, hvorom det muligt kunde være Tvivl eller Tvivl for, at de maatte ikke skulle være saa ganske helbredt. Dette Udsat er han en Forhænt til en Forretningorden, og det er i Sandhed intet noli me tangere, eller saa fremkom, at det ikke man retted ved; det er jo meget for, at Forsamlingen utvilsomt er refereret Myndighed til at foretage Forandringer, hvis saadanne maatte findes hensigtsmæssige, og alle disse Indvendinger, som jo vistnok høre til Mulighederne, men som ikke ligge nær forhaanden og hvorom der maatte ikke vil blive Spørgsmaal i Forsamlingens Referat, forekomme mig ringe og suavel, og i en Sag af denne Beskaffenhed bør ingen Vægtighed eller Smaalighed finde Sted. Jeg har ogsaa et andet Gensid. Gensid Forsamlingen nu har været samlet i samfund 8 Dage, paa en Tid, hvor Sindet og Tanken have været spændt ved de alvorlige Begivenheder, som ere indtruffet, og hvilket med Behøring, med Haab og Angstelse sætter Silet paa os, ere vi komne saavidt, at vi have faaet dette Udsat forelagt, og nu lade og forevæde os i disse angste, minuttige Betragtninger, og ikke tør have den Tid til os selv, at vi tør antage et saa godt Udsat, som det, her ligger for os, og som i Alt giver en god Grundbaase for Forretningordenen. At man med saadan Angstelighed fortæder sig i Gæstgæstet ved sin første Sammenstrøben i en saa alvorlig Time, hvortil endog enkelt Forretning i Tingens Stilling kan medføre de herre følger, man give Anledning til underlige Tanker om Forsamlingen selv og, jeg kan sige, om det ganske helde Laalmodighed. Jeg tør antage, at der er flere i denne Forsamling, som maatte dele min Anfæelse.

Ordfør: Jeg maatte overlade til Forsamlingen selv at afgjøre, om de Bemærkninger og Indsigelser, der have været fremsatte, have været saa væsentlige, som den sidste ærede Taler synes at antage. Hidtil, foreligger herfor ikke andet end hvad Indtrykket, og det fore-

kommer mig, at han lidet har set sig ind i hvad der har været paa Bane, da der i Alt Sidel i det, jeg har bemærket, ikke har været Spørgsmaal om at udrøre Udrømmens Retfærdighed, men om at undgaae saadanne Besværelser, som i deres Anvendelse kunde være mislige.

Ordfør: Jeg vil ikke indlade mig paa hvad der har været Spørgsmaal om, men jeg vil blot gjere opmærksom paa, at Tiden er hengaaet med at behandle disse 15 Paragrapher, og jeg tror, at hvis man skulde lade disse Bemærkninger indbringe i Regulativet, vilde man ikke berede spaae nogen frugtbar eller væsentlig Forandring.

Ordfør: Det er nu den ærede Taleres Mening, men det er endnu ikke anført noget til at begrunde den.

Ordfør: Jeg maatte allerede stutte mig til den næstsidste ærede Taler, det jeg maatte lægge Forsamlingen en gammel Wiismands Ord paa Hjerte, at af nogen Tale kommer Berørelset. Det er jo nu næsten kommet saavidt, at det kan undgaae, hvad endvort Ord, som er blevet sagt i denne Forsamling, har været sandt. Derfor der derfor skal komme nogen Besigtigelse for Sandet af denne Forsamling, derfor den skal være nogen Frugt, da maatte vi i Sandhed frende efter saadant muligt at komme til at behandle den Sag, hvorfor vi her ere komne sammen, og hvorfor det hele Hoff har sin Opmærksomhed henvendt. Givet kunde det vel være, at den Begjæring, som nu faa utvilsomt er tilføjet i Holst, snart vil blive udført. Vi maatte i denne Henseende for hen til Forsamlingen i Frankfurt som til et alvorligt Gæmp.

Ordfør: Jeg maatte dog gjere den Bemærkning, da dette Spørgsmaal endog er bragt paa Bane, at man efter min Mening bør søge at fætte Diskussionen over det foreliggende Udsat saa fæst som muligt; men jeg tror, at Forsamlingens Opmærksomhed allerede tilstrækkelig er bleven henvendt paa dette Punkt, og jeg frender for, at naar man længere vilde fortsætte denne Diskussion om at spare paa den sidste Tid, vilde vi nepot berede komme til at fæste denne sidste Tid.

Ordfør: Jeg vil blot tillade mig den Bemærkning, at jeg statter mig til de to sidste ærede Rigsdagmand, men jeg vil dog tillade, at naar den sidste ærede Rigsdagmand sammenligner denne Forsamling med den i Frankfurt, frægter jeg, at vi komme tilføret; thi jeg ved ikke rettere, end at Regulativet for Forretningordenen der blev vedtaget uden nogen Debat, og jeg maatte tillægger, at hvorvel der kunde være enkelte Ting i nærværende Udsat til en Forretningorden, som mindre tilstade mig end andre, saa møtte jeg dog her med den Overbeviensning, at man her paa Rigsdagen i København vilde gjere sig som i Frankfurt, at vedtage sit Regulativ uden Diskussion.

Ordfør: Jeg vil tillade mig at rette det Spørgsmaal til den ærede Ordfører, om den Besværelse, som findes i § 14, at hver enkelt Paragraph eller hvert mindre Afnit skal særskilt sættes under Forhandling, ogsaa skal gjælde for den foreløbige Behandling; jeg tror, at saaledes som disse §§ i Udsatet ere afstaaede, kunne de fortsætt saaledes, at Sagen under den foreløbige Behandling skulde behandles som et samlet Hele, og at den selv ved den endelige Afstemning skulde deles i Afnit; hvis dette Skide er Tilfældet, forbeholder jeg mig at stille et Anvendement med Hensyn til Behandlingen af Grundlovs-Udsatet.

Ordfør: Jeg vil først svare paa det af den sidste Taler fremsatte Spørgsmaal. Det har ikke været Meningen af § 14, der blot angaaer den endelige Behandling, at afgjøre noget om Forslagens Behandling under det eller i flere Dele ved den foreløbige Behandling, hvilket det maatte være Præsidenten frit for at bestemme. Rænnlig vil det vistnok med Hensyn til Grundlovs-Udsatet være hensigtsmæssigt, for ikke at sige nødvendigt, at dette ved den foreløbige Behandling deles i flere Afnit. Comiteen havde lært rigt vistnok været det Haab, at det af den afstaaede Udsat til Forretningordenen kunde være gaaet igjennem i Forsamlingen uden at fremsætte vidtløftige Diskussioner, men det kan naturligvis ikke være dens Mening, at ikke endvort Bemærkning skulde kunne fremsættedes, hvortil nogen Rigsdagmand maatte finde Anledning. Her saavidt den ærede Rigsdagmand for København dele Distrikt